

Dle samotného nadpisu si práce klade za cíl zmapovat vývoj dovednosti psaní. Již v samotném abstraktu se pak dozvídáme, že se bude jednat o širší koncept, který zahrnuje nejen vývoj psaní, ale také vývoj segmentace slov, a co je možná opravdu stěžejní, tak jejich vzájemné porovnání v kontextu vývoje dětí předškolního věku. Text tak získává objemnější záběr, který přesahuje rámec názvu.

Teoretická část práce je pečlivě a podrobně zpracována. Nacházíme zde nejen teoretická východiska pro výzkum samotný, a tedy dvě stěžejní teorie (Ferreirová a Kamiiové a Manningové), ale i jeho pozadí v podobě Piagetovy teorie, ze které zmíněná Ferreirová vychází. Dále se dozvídáme o písmu jako o prostředku kulturní transmise a socializace. Za významnou považuji kapitolu týkající se fonologického uvědomování, které je pro samotný výzkum zásadní. Pak je možná škoda, že se autorka vůči jednotlivým teoriím již na počátku nevymezuje a že přestože vyslovuje a formuluje hlavní výzkumnou otázku („...zda je fonologické uvědomování vstupní podmínkou ke čtení, či je důsledkem vystavení písemnému materiálu.“ – str. 16), ta společně s odpovědí zaniká v ostatním textu. Obě výchozí teorie jsou popsány srozumitelně a dostatečně, jejich vzájemné srovnání již stručněji. Přínosnou vidím kapitolu o edukačních aspektech fonologického uvědomění, která nastiňuje využitelnost poznatků v praxi. Celkově bych uvítala větší provázanost a sepjetí teoretické a praktické části práce.

Praktická část začíná zakotvením metodologie v teorii. Tím už jsou nastíněna rizika, která mohou výzkumníci provázet. Tato alespoň částečná reflex je osvěžující. Popis výzkumného vzorku i podnětového materiálu je stručný. Bylo by vhodné uvést, jak výzkumnice došla k podnětovým slovům, která dětem předkládala jak v prvním, tak druhém úkolu, podle jakého klíče výběr proběhl, jak tento výběr mohl ovlivnit výkony dětí (např. v závislosti na délce slov, písmen, ze kterých se skládají, zkušenosti dětí s takovými pojmy apod.). Obdobně mohl být rozveden zvolený vzorek respondentů (např. ve srovnání s výchozími výzkumy, kde byl věk dětí méně rozptýlený). Vše by se mohlo zařadit např. do kapitoly Diskuze nad sběrem dat (str. 51).

Zvolené metodologické postupy hodnotím jako adekvátní, prezentace výsledků je rovněž přehledná. Pro lepší orientaci pak poslouží jasně strukturovaná tabulka. Pochvalu zaslouží produkty dětí uvedené přímo v textu u jednotlivých kategorií, které dokreslují závěry. Interpretace dat je zdařilá. Přestože se může zdát, že se jedná o srovnání dvou kategorizací (což by bylo chybné, jelikož každá je zaměřená na mírně odlišný okruh dovedností a výsledky byly sebrány odlišnými metodami), autorka dobře hodnotí, že se jedná o porovnání vývoje („...ačkoli jsou užita jiná kritéria pro třídění, dítě prokazuje přibližně stejnou úroveň napříč různými složkami kognitivního vývoje...“ str. 55). Zajímavé jsou i popsání zvláštností v dětských výkonech, které však opět spíš přesahují rámec práce a nejsou s ní často v přímé souvislosti. Více pozornosti pak mohlo být věnováno podrobnější formulaci závěrů, či následné diskuzi.

Rozsah bakalářské práce je mírně nadlimitní (jedním z důvodů jsou zcela jistě ukázky výsledných produktů dětí). Na úrovni je i práce s odbornou literaturou, i když se vyskytují drobné nesrovnalosti (např. na str. 15, kde je uvedena Krejčířová, 2008 – v seznamu použité literatury ji však nenajdeme). Formální stránka je zcela ucházející.

Celkově hodnotím celou práci (i přes drobné nedostatky) za vyhovující požadavkům kladeným na takový typ výzkumu. Rozhodně doporučuji k úspěšné obhajobě.

V Dražicích 23.7.2014

PhDr. Eva Pecha Šimotová